

## Vámunió Németország és Ausztria-Magyarország között.

Berlin, február 14.

Az egyik legtekintélyesebb, kereskedelmi irányú berlini politikai napilap a következőket írja fönti tárgyról:

A mostani világháború, mihelyt befejeződik, *kereskedelem-politikai* téren, különösen az egyes nemzetek egymás közötti vonatkozása szempontjából, teljes átalakulást fog maga után vonni. Egyes országok azon lesznek, hogy a háború előtt érvényben volt kereskedelmi szerződések ne éledhessenek fel újra; vagy lényeges változtatásokat fognak követelni, vagy pedig a kereskedelmi szerződés helyébe a legtöbb kedvezményt fogják kívánni, hogy a vámokat ne kelljen szerződések által megkötni. Ennek megfelelően a *közzgazdasági* kérdések nagy szerepet fognak játszani, ha béketárgyalásokra kerül a sor. Ez különösen *Oroszországgal* szemben áll. Mert a cári birodalom katonai felszerencsége mellett is „gazdasági felszabadulásról” ábrándozik. „A külföld gazdasági igája alól való felszabadulás” most a jelszó, amellyel gyakran találkozhatni az orosz sajtóban. Hogyan akarják ezt a célt elérni, az mindenestre megmarad nyílt kérdésnek. Mert a külföldtől való teljes függetlenséghez nemcsak az tartozik, hogy *behozatalra* ne szoruljon valamely ország, hanem az is, hogy külföldre való *kivitelre* se legyen utalva. Oroszország fantasztikus terveinek a bevezetője az a *törvényjavaslat*, amelynek az a rendeltetése, hogy a Németországgal, Ausztria-Magyarországgal és Törökországgal való kereskedelmi vonatkozásokat újra szabályozza, helyesebben mondva mindenkorra megbénítsa ott, ahol lehetséges. *Új vámtarifát* terveznek az oroszok, amely a Németországból, Ausztria-Magyarországból és Törökországból beviendő árukra *100 százalékkal magasabb* vámot róna, mint a többi országok cikkeire. Amennyiben ezek az áruk német vagy osztrák hajókon érkeznének, Oroszország a vámot még külön illetékekkel is emelné.

Ettől a javaslatától azonban nincs mit félnünk. Oroszország ugyanis nagyon jól tudja, hogy sok terméket, amit a saját ipara nem tud előállítani, a legolcsóbban Németországban kap, más szóval, hogy Németországot nem tudja nélkülözni. Ez a törvényjavaslat azokkal az ominózus vámpótlékokkal Németországgal szemben sohasem fog gyakorlati alkalmazást nyerni. Mit tervez Oroszország ezzel, meglehetősen átlátszó. Mind több és több hang követeli a Németországgal való *külön békét*. Ha tényleg rákerül a sor ennek a tárgyalására, Oroszország sem fog tulsókat adni akarni. Ép azért legyen az új vámtarifa fegyver, amelynek fel nem használása a *béketárgyalásoknál engedményt képviselhet*.

Helyes-e ez a felfogásunk vagy nem, az egyre megy, mindenestre azonban sürgősen szükséges, hogy még *idejekorán* felkészüljünk.

A leghatásosabb eszköz, amellyel Oroszország ellen sikra szállhatunk, az, hogy miként most katonai téren, úgy gazdasági téren is *szövetségesünkkel váll-váll mellett álljunk ki Oroszországgal szemben*. Ha ez lehetővé válik, akkor egy 115 millió lakosságú és 1.21 millió négyzet kilométer területű *zárt egység* áll a cári birodalommal szemben. Ez több mint Franciaország, Anglia és Olaszország együttvéve. Ily egységes gazdasági hatalommal szemben nem tud Oroszország oly erővel fellépni, mintha Németországgal és Ausztria-Magyarországgal külön-külön tárgyalna és egyiket kijátszhatná a másik ellen.

Hogyan létesíthető ilyen gazdasági kapcsolat Ausztria-Magyarország és Németország között? Esetleg *vámmérséklésre* lehetne gondolni a kölcsönös forgalomban. Ezzel azonban gyakorlatilag nincs semmi sem elérve, mert ezekre a leszállított vámokra joggal tartanak igényt a többi államok is, a melyeknek még nem jártak le a szerződéseik és amelyek szerződéses alapon a legtöbb ked-

vezményt élvezik. Ezzel a vámmérséklés illuziórússá válik s így ez nem jöhet tekintetbe.

Értékesebbnek látszik a *vámunió*. E mellett a gazdasági kapcsolat mellett nyilatkozott a többek között a *német birodalmi gyűlés elnöke* és a *Berliner Tageblatt* december 25-iki számában az *osztrák országgyűlés elnöke* szállott sikra az „*egységes vámtérület*” érdekében.

Ezzel, teljesen eltekintve attól, hogy fokozottabb erőt képviselnének a többi országokkal szemben, *széles belső piacot* teremtenének magunknak, amely mindkét állam iparának javára volna. Fontos ez pedig azért, mivel a háború után a világpiacon való érvényesülés sokkal nehezebb lesz, mint azelőtt. Bár az angolok a cukrot, vegyi szereket, festékanyagot stb., amikre nagy szükségük van, ezentúl is nálunk fogja vásárolni, de az bizonyos, hogy az angol, a francia és orosz vásárló sok német és osztrák-magyar árut fog mellőzni, úgy, hogy eleinte kivitelünk az azelőttihez képest valószínűen csökkenni fog. A kiszélesedett belső piac *kárpótlás* érte. Ha megszűnik a vámtarifa, *nem sejtett lehetőségek adódnak mindkét birodalom számára* és e nagy gazdasági területek természetes összekötő kapcsa: a *Duna, Regensburgtól Wienen és Budapesten* át délre a monarchia határáig akkora hajóforgalmat fog közvetíteni, mint soha azelőtt. És ép itt fog lehetőség kinálkozni arra, hogy a dunai gőzhajózás megerősödésével *messzebb vidékekre* is elhasson, olyanokra, amelyek nem tartoznak a vámunióhoz, de amelyek a háború után politikailag közelebb fognak hozzánk állani, mint eddig. Így nyílnak a vámunióval kapcsolatban távoli kiviteli alkalmak Európa délkeleti részébe.

Mekkora értékekről van szó Németország és Ausztria-Magyarország vámpolitikai egyesülése által, kitérünk az alábbi statisztikából:

| Bevitel Németországba a monarchiából: |               |
|---------------------------------------|---------------|
|                                       | millió márka. |
| 1910.                                 | 750           |
| 1911.                                 | 739           |
| 1912.                                 | 829           |
| 1913.                                 | 827           |

| Kivitel a monarchiába Németországból: |               |
|---------------------------------------|---------------|
|                                       | millió márka. |
| 1910.                                 | 821           |
| 1911.                                 | 917           |
| 1912.                                 | 1035          |
| 1913.                                 | 1104          |

| A be- és kivitel összértéke: |               |
|------------------------------|---------------|
|                              | millió márka. |
| 1910.                        | 1580          |
| 1911.                        | 1656          |
| 1912.                        | 1864          |
| 1913.                        | 1932          |

Főbb cikkek, amelyeket Németország Ausztria-Magyarországtól beszeréz:

|                  | millió márka. |
|------------------|---------------|
| Tojás és baromfi | 76            |
| Barnaszén        | 69            |
| Fenyőfa          | 48            |
| Bőr és szőrme    | 45            |
| Árpa és maláta   | 34            |
| Állat            | 23            |
| Gyapjufonál      | 13            |
| Olaj             | 12            |
| Kőszén           | 10            |

Ausztria-Magyarországnak szállít Németország:

|                        | millió márka. |
|------------------------|---------------|
| Kőszén                 | 159           |
| Gyapju nyers           | 27            |
| Bőr, nyers bőr, szőrme | 62            |
| Könyv                  | 25            |
| Koksz                  | 22            |
| Kátrányfestékanyag     | 12            |
| Fémfeldolgozó gépek    | 12            |
| Bőrcipő                | 10            |
| Thomasliszt            | 10            |

Kétségtelen, hogy a vámunió létesülése esetén kölcsönös versengés fog kifejlődni és

az átmeneti időben egyes iparágak bizonyára hátrányokat fognak szenvedni, de már a köznek nagy általánosságban kezdettől fogva haszna lesz belőle. Különben nem szabad elfelejtenünk azt sem, bármennyire is fog szenvedni kivitelünk a háború utóhatásai által, *Törökországba* és *a Levanteba* fokozott lesz a két állam kivitele.

Természetes, hogy a vámunió mellett nagy nehézségek is fognak felmerülni. Ezek azonban nem olyan nagyok, hogy a két hatalom gazdasági egyesülésének a tervét meg-hiusíthatnák. Ha mindkét részről meglesz a jóakarát, megtaláljuk a módját is, amely lehetővé teszi a vámtarifa megállapításának és a vámbevételek elosztásának a differenciáit elosztatni.

A német-osztrák-magyar vámunió oly rendkívüli előnyöket nyújt mindkét félnek úgy közgazdasági, mint politikai tekintetben, hogy mihelyt csak lehetséges, föltétlenül meg kellene tenni az első lépéseket e téren.

Kommentár nélkül és anélkül hoztuk a berlini lapnak ezt a cikkét, hogy bírálatába bocsátkoznánk. Ellenben meg vagyunk róla győződve, hogy úgy ipari, mint kereskedelmi körünknek szolgálatot tettünk vele és anyagot nyújtottunk általa a gondolkodásra. Mert annyi bizonyos, hogy ilyen nagy horderejű kérdések megoldásán kétszer is, de még százszor is kell gondolkodni és hogy minden érdekelt körnek van jussa a hozzászólásra.

## A polgármester-választó közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.) Szerdán délután 4 órakor kezdődik a februári rendes közgyűlés, amely iránt a polgármesterválasztás nagyjelentőségű ügye miatt általános és izgalmas érdeklődés nyilvánul meg városszer-  
te. A tárgysorozat negyedik pontja a polgármesteri állás betöltése, előtte a polgármester havi jelentése, interpellációk és indítványok lesznek. Minthogy azonban interpelláció és indítvány nincs, a polgármesteri jelentés pedig, amelyet Rack Lipót, aljegyző szokott felolvasni, egyébként is arra jó, hogy a városatyák szívélyes üdvözlések és kedélyes beszélgetések után fogjanak a munkához, — már aki hozzáfog — a közgyűlés a polgármesterválasztással kezdődik. Tudvalevőleg három városi főtisztviselő adta be a pályázatát. Legelőször *Pálffy József* dr. árvaszéki elnök, néhány nappal utána *Bokor Pál* polgármester-helyettes és a pályázati határidő utolsó napján, február 13-án *Somogyi Szilveszter* dr. főkapitány. A pályázókat a jelölő bizottság, amely szerdán délelben ülészik, jelöli és a jelölés eredményét a közgyűlésen *Cicatricis* Lajos dr. főispán terjeszti be. A szavazás, mint rendesen, titkos és a választás megejtésére az elnöklő főispán bizottságot küld ki. Ha az első szavazásnál egyik jelölt sem kapna abszolút többséget, az elnök új szavazást rendel el, amelyen természetesen már csak arra a két jelöltre lehet szavazni, akik az első választásnál több szavazatot kaptak.

Természetesen télt ház lesz. Népesnek és előkelő közönségűnek ígérkezik a karzat, a hova csak belépő jeggyel lehet bejutni.

A polgármesterválasztás után újra választják a központi választmányt. A tanács javasolja, hogy a régi tagokat válassza meg újból a közgyűlés. *Taschler* Endre, főjegyző Abauj-Tolnamegye átirata folytán a magyar nemzeti állam továbbfejlesztése érdekében a kormányhoz a következő fölrat küldését javasolja:

— Szeged szabad kir. város törvényhatósága büszke örömmel emlékezik meg úgy a magyar katonáknak a harcmezőn tanúsított hősiességéről s a legtisztább hazaszere-